SPEIDEREN

MEDLEMSBLAD FOR NORGES SPEIDERFORBUND #3.2017

6|16

DU I SPEIDEREN

Enten du nettopp har begynt, eller du har vært speider lenge:
*Det er alltid noe nytt å **lære**, **oppdage** og ha det **gøy med**!*

10 SIDER FOR BEVERE OG SMÅSPEIDERE

INNHOLD

FOR DEG MELLOM 6 OG 10 ÅR

– DET BESTE ER ...
side 6

Å VÆRE ALENE I MØRKET
side 8

HODEBRY & VITSER
side 10

LAG EN STILIG FAKKEL
side 12

PREMIEQUIZ
side 15

FOR DEG MELLOM 10 OG 16 ÅR

KUL?
side 18

SPEIDEREN ER VELDIG BRA
side 20

BLIR DET SOL ELLER REGN
side 22

TA ET MERKE
side 24

ER DU REDD FOR TERROR?
side 26

LAG DIGG!
side 31

FASTE SPALTER

KORTNYTT, side 3
PEFFENS HJØRNE, side 28
PREMIEQUIZ 10-16, side 30
INFORMASJON, side 35

F-1

HVA ER DETTE? Bokstaven og tallet viser hvilket *mål* i programmerkene saken passer til. Merkene og målene finner du i loggbøkene og i Speiderbasen.

LEDER

REDAKTØR: KIRVIL KAASA

HVA ER *DU* OPPTATT AV?

– Jeg synes det beste med speideren, er det friluftslivet jeg får oppleve. Jeg hadde ikke fått lov av dem hjemme å dra på overnattingsturer uten voksne ellers, men i speideren får jeg lov.

Det er Johan Dalgrav, 15 år, fra Nadderud speidergruppe som sier dette til Speideren. En patruljetur er noe ganske annet enn å være på tur med voksne. Å kunne bestemme alt selv på en tur sammen med venner fra speideren, er både gøy og noe du lærer mye av. Hvis du er peff, får du noen tips i dette bladet til hvordan du og de andre i patruljen kan jobbe for å få til gode møter og turer.

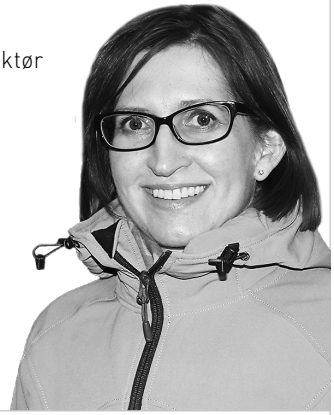
Det nærmer seg jul, så hva med å bruke et patruljemøte til å lage noen skikkelige godsaker? Hvis dere klarer å la være å spise alt selv, blir det kjempefine julegaver.

Vi som lager Speideren er opptatt av å lage saker som du liker å lese, som gir deg ideer til morsomme ting å gjøre, og som får deg til å tenke. En ting vi vet at mange lurer på, er om de passer inn i gjengen. Å tøffe seg for å skjule at man er usikker og kjenner seg litt utenfor, er ganske vanlig. Ofte kan det kjennes som om man må forandre seg helt for å passe inn med noen. Men det skal jo ikke være sånn! Vær deg selv, du er ikke alene om å kjenne deg «annerledes», og det at vi mennesker er forskjellige, er en god ting! Les saken på sidene 18 og 19, og fortell meg hva du mener om temaet.

Har du forslag til hva vi bør skrive om, vil jeg også veldig gjerne høre fra deg. Hva med å diskutere det på et patruljemøte?

God lesing!

Speiderhilsen
Kirvil Kaasa
ansvarlig redaktør

ALLTID BEREDT

Besøksadresse:
St. Olavsgate 25, 0166 Oslo
Postadresse: Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30
E-post: nsf@speiding.no
www.speiding.no

Miljøfyrtårn®

Forbundskontoret til Norges speiderforbund er sertifisert som Miljøfyrtårn.

Ansvarlig redaktør: Kirvil Kaasa
Design: Løwehjerte
Trykk: 07 Media
Opplag 6–16: 12 850
Redaksjonen avsluttet: 6.11.2017
Generalsekretær: Knut Harald Ulland
Speidersjef: May-Britt Roald
Bidragsytere: Ksenia Sazonova, Victor Sotberg og John Smits

Redaksjonen:
Alexander Vestrum
Carl-Frederic Salicath
Christian Sangereid
Hanna Mastad
Sahil Zafar
Tove Arntzen

KORTNYTT

TEKST: ALEXANDER VESTRUM OG KIRVIL KAASA

FOTO: GØRIL ENGESVIK, TRØNDER-AVISA

TRØNDERSPEIDERE PÅ KOKKEKURS

Ni speidere fra gruppene 1. Vinne og Mære-Sparbu i Nord-Trøndelag krets fikk være med på et kokkekurs i oktober i år. Bak kurset sto folkehelseprosjektet Smart Mat i Trøndelag og den ideelle organisasjonen Unge kokker, skriver Trønder-Avisa. Kurset er finansiert av Gjensidigestiftelsen. Speiderne lagde blant annet laksetacowrap og grønnsakssuppe.

– Jeg lager noe mat, men har ikke prøvde meg på suppe av grønnsaker før. Det blir mest spaghetti når jeg skal lage middag, røper Ruben Reitan (17) fra 1. Vinne.

FOTO: KYRRE STYVE, VESTNYTT

Ådne Blaaflat Ytrenes (foran) rydder bort gress og buskas som er slått med ljå på leirområdet langs VM-løypa. Han synes det er veldig kjekt på speiderleir.

SPEIDERNE HEIET PÅ VM-SYKLISTENE

Da sykkel-VM ble arrangert i Bergen og omegn i september, var flere speidergrupper på plass langs løypa. På Sotra sto speidere fra Kolltveit BKS og Ekerhovd FA, ifølge Vestnytt.

– Vi har heiet på syklistene og vært i fansonen. Så skal vi har konkurransen «speidernes mester», fortalte Ådne Blaaflat Ytrenes (10).

TIPS OSS

Her presenterer vi notiser om små og store speiderhendelser. Fortell oss hva du driver med! Har dere vært på en tur litt utenom det vanlige? Kanskje dere har gjort noe som er blitt lagt merke til i lokalsamfunnet? Send bilde og en kort tekst til Speideren, så kanskje det havner i bladet: kirvil.kaasa@speiding.no

FOTO: CF SALICATH

VINNER EN SPEIDERLEDER FRIVILLIGHETSPRISEN?

Hvert år deler Frivillighet Norge ut Frivillighetsprisen ut til en person, lokal forening eller en gruppe som har gjort en super innsats for samfunnet rundt seg. En av årets ti gode finalister er speiderleder Hanne Mette Lundberg fra Ringsaker speidergruppe. Kjenner du ikke Hanne Mette, se en kort film om henne og noe av alt det hun har gjort for speideren på frivillighetsprisen.no. Alle kan stemme på sin favoritt på nettsiden, og vinneren kåres 5. desember.
Heia Hanne Mette!

NØTTERØY-SPEIDERE FIKK PRIS

FOTO: NØTTERØY KOMMUNE

3. Nøtterøy speidergruppe i Vestfold krets har fått pris for arbeidet sitt med trafikksikkerhet. Det er Statens vegvesen som står bak prisen. Den ble delt ut på et møte i fylkestinget i slutten av september, skriver Nøtterøy kommune på sine nettsider.

– I år kom det inn flere gode søknader til Statens vegvesen, men det var 3. Nøtterøy speidergruppe som pekte seg ut spesielt. Speiderforeningen har lenge hatt fokus på trafikksikkerhet, og de inspirerer og motiverer trafikksikkerhetsarbeidet i Vestfold, opplyser kommunen. Prisen består av en akvarell av kunstneren Eldar Parr og 5 000 kroner.

FOTO: TOR ANDRE JOHANNESSEN

Båtene av presenning og kvist holdt til både frakt av speidere og utstyr og til en spennende flåtekonkurranse.

BÅTBYGGING PÅ LEIR I HAUGESUND

I august var 20 speidere fra ulike grupper i Misjonskirkens speiderkorps (MSK) samlet til leiren Breiflabben i Haugesund. Speiderne kom fra Trondheim, Grimstad, Drammen, Gjerpen, Ulriken, Arna, Askøy og Haugesund, ifølge nettsida Hnytt.no. En av oppgavene på leiren var å bygge presenningbåt. Slike båter består av kvister som pakkes inn i presenning.

– En sykt genial måte å lage båt på, sier Marie Boye fra Haugesund Nordre Misjonskirkes speidergruppe. Alle de tre lagene klarte oppgaven, som var å bygge båten, samt å hente et lagsmedlem på en flytebrygge.

FOTO: HANNE ERIKSEN, HALDEN ARBEIDERBLAD

SPEIDERNE SERVERTE ELDRE KAFFE I HALDEN

Fossekallen speidergruppe bød på kaffeservering under Eldres dag. Den ble arrangert i Brygga kultursal i Halden i slutten av september i år, på FNs internasjonale dag for eldre, skriver Halden Arbeiderblad.

– Det er gøy å hjelpe til, sier speider Thea Isabella O. Bakke. Hun serverte kaffe til pensjonist Else Margrethe Olsen, som håper dette blir et årlig arrangement. Det var Halden eldreråd som sto for arrangementet i samarbeid med speiderne, Kulturell spaserstokk, Halden Frivilligsentral, Bygdekvinnelaget og Halden ungdomsråd.

God servering da speiderne hjalp til på Eldres dag i Halden.

FOTO: PETTER GULBRANDSEN

Mye gøy på Farrisvannet da Grenland krets holdt grunntreningskurs i praktisk speiderledelse (Trinn 3) i høst.

PADLING I FARRIS

Grenland krets arrangerte ledertreningens Trinn 3-kurs i september, og Farrisvannet i Vestfold var kursarena. En del av opplegget for de tolv deltakerne mellom 17 og 50 år var i forkant å planlegge en patruljetur med kano. Turen gjennomførte de i løpet av kurshelgen. Underveis skulle alle lære bort noe til en annen i patruljen. – På turen lærte jeg om sportegn og å lage barkebåt, og så fikk jeg utvidet lek-repertoaret mitt, forteller Karoline Syversen (19), roverlags-leder og troppsassistent fra 1. Solum speidergruppe. – Jeg hadde godt utbytte av kurset ellers også, det var gode kursledere, og jeg har allerede anbefalt det til andre.

FOTO: NILS S. AASHEIM

KONGEN HOS RÆLINGEN-SPEIDERNE

Speiderne i Rælingen speider-gruppe hadde god grunn til å stryke speiderskjorta da de fikk hilse på selveste H.M. Kong Harald. Kongen hadde fått høre om innvielsen av den nye speider-hytta deres, Kongsbu, og ønsket å hilse på dem. Besøket fant sted på Løvenstad skole under feiringen av FN-dagen 24. oktober. På arran-gementet deltok 40 speidere fra Rælingen speidergruppe, og Andrea Wilhelmine Johnsen (13) fikk overrekke gruppemerket til Kongen.

HANNE KRISTINE LYBEKK

Fra venstre: Marius Teigen (9), Erik Finlay Taylor (6) og Silas Sævareid Ellefsen (6) passer bålet på tur med 1. Sandsvær speidergruppe.

FISKELYKKE PÅ OVERNATTINGSTUR

Små og store speidere fra 1. Sandsvær satte garn og fikk mengder av fisk på overnattings-turen sin til Kolsjø, mellom Notodden og Kongsberg, i september. Et par oppfinn-somme ledere fikk en idé om å bygge en røykovn, og slik ble det (se nederst). Et par planker her, et bål der og litt torv her. Og et badehåndkle på toppen senere, så sto den klar til bruk. Da var det bare å sette små og store til rensing av fisk, noen til å fyre og etter hvert spise all den deilige varmrøkte fisken, melder nettsiden 3600.no. Speiderne øvde seg også på padling, og på hva man gjør hvis man får en litt ufrivillig svømmetur!

TEKST OG FOTO: KIRVIL KAASA

– DET BESTE ER ...

Hva er det beste med å være speider? Les hva speidere fra patruljene Ekorn, Elg , Ørn og Ulv i Nadderud speidergruppe mener om det!

KAROLINE TORBJØRNSDAL, 13 ÅR, EKORN:
– Det at vi får så mye frihet til å bestemme hva vi selv vil gjøre! Og at en blir selvstendig av å dra på turer og lærer å klare seg selv. Leir er gøy, og kanoturer og snøhuleturer!

HULDA VALKONEN, 10 ÅR, EKORN:
– Turene er best, vi gjør masse spennende, tenner bål, lager mat, overnatter i telt. Og så lærer vi nye ting, for eksempel knuter.

JOHAN DALGRAV, 15 ÅR, ULV:
– Jeg synes det beste er det friluftslivet jeg får oppleve. Jeg hadde ikke fått lov av dem hjemme å dra på overnattingsturer uten voksne ellers, men i speideren får jeg lov. Det er mye gøy, og så får en mange nye gode venner!

KASPER KRISTIANSEN, 15 ÅR, PATRULJEFØRER I ULV:
– Å få nye venner, dra på fete turer hvor vi gjør mye forskjellig og får nye utfordringer hver gang. Og å bare være med de andre gutta i troppen og patruljen.

SIMEN KALVØ DALBY, 10 ÅR, ØRN:
– Det er best på overnattingsturer. Å sove i sovepose er gøy, og å bare løpe rundt. Jeg liker veldig godt å spikke også. Jeg fikk en samekniv sist jul. En som er passe stor for meg.

PETER JILENKOV, 11 ÅR, ELG:
– Det beste er at man får mange nye venner og lærer nye ting, som hvordan man overlever i naturen. Keep calm!

INGRID EMILIE TORBJØRNSDAL, 14 ÅR, PATRULJEFØRER I EKORN:
– Å være på tur er best, for da blir en enda bedre kjent med hverandre, og så er det så mye morsomt å gjøre. Jeg liker best når vi endelig kommer fram dit vi skal være, får oss mat og bygger leiren. Det er også veldig bra at en blir så selvstendig i speideren.

MAIKEN VINJE MARTINSEN 10, ÅR, EKORN:
– Det er morsomt å kunne forskjellige bålteknikker, bygge gapahuk og å samarbeide. Og så blir en kjent med veldig mange!

BLI EKSPERT

TEKST: HANNA MARIA MASTAD OG KIRVIL KAASA | FOTO: ANDERS MYHR NIELSEN OG KIRVIL KAASA

Å VÆRE ALENE I MØRKET

Det å være redd for å gå alene på utedoen på speiderhytta når det er mørkt, er absolutt ikke noe moro.

Jeg har selv slitt med det å være mørkeredd og derfor har jeg noen tips til deg som jeg har brukt de siste årene.

1. Det første tipset er å ha med seg en bamse når man skal gå i mørket. Du kan snakke med bamsen og føle deg mindre alene. Dette fungerer kanskje best inne i huset ditt. På speiderturer kan du be en venn eller leder om å bli med deg.
2. Det andre tipset er å ha med deg en lommelykt. Da ser du alt rundt deg og du slipper å snuble i ting. Da slår du virkelig to fluer i en smekk.
3. Det tredje tipset er å tenke på noen morsomme vitser eller historier når du blir redd. Når du gjør det, overvinner du frykten og alt føles mye bedre med en gang.

Det siste og kanskje viktigste tipset er å alltid bruke refleks når du er ute og går. Selv om det bare er litt mørkt, så er det veldig vanskelig for biler å se deg hvis du ikke har refleks. Lykke til med å føle deg mindre redd for å være i mørket!

På neste side kan du lese om hva speidere i Nadderud speidergruppe synes er lurt hvis du er mørkredd på tur.

HVA SYNES DU AT SMÅSPEIDERE OG BEVERE SOM ER MØRKREDDE PÅ TUR BØR GJØRE?

OSKAR HUNSKAAR, 10 ÅR, ØRN:
– Jeg tror at man burde tenke på at mørket ikke er farlig, det er jo bare mørkt! Men hvis man likevel tror at det er noe skummelt i mørket, så kan man ta en lommelykt og lyse rundt seg. Da ser man at det ikke er noe der å være redd for.

MAGNUS RIPLE, 11 ÅR, ELG:
– Hvis man er mørkredd, kan det være lurt å snakke med noen om noe man liker. Jeg liker berg-og-dalbaner, så det ville jeg snakket om, men jeg er ikke mørkredd, da. Og så kan man fortelle vitser.

MATHIAS VINJE MARTHINSEN, 14 ÅR, PATRULJEFØRER I ELG:
– Jeg har ikke vært mørkredd, men jeg tror det er lurt å sitte rundt et bål og snakke sammen, fortelle noen morsomme vitser, kanskje. Å finne på noe man kan gjøre sammen, leke en lek, for eksempel, er også et godt tips. Men ikke gjemsel, for da er man jo alene.

ODA HATLEVOLL LEFDAL, 14 ÅR, EKORN:
– Jeg tror det kan være lurt å ha et kosedyr i nærheten, så man ikke er alene. Det hjelper å tenke på nye hyggelig, eller på noen man er glad i. Da går det mye bedre. Og så går det over. Jeg var litt mørkredd før, nå er jeg ikke det.

BJØRN MARTIN STENERSEN, 13 ÅR, ELG:
– Snakk med vennene dine, ikke tenk på at det er mørkt, men på andre ting. Ha det gøy, og si fra til de andre at de ikke skal fortelle spøkelseshistorier!

Mål:
K-3, 4

HODEBRY & VITSER

TEKST: KIRVIL KAASA

Her kan du prøve deg selv på kryssord og leting etter skjulte ord. Når du har løst oppgavene, kan du se etter på side 25 om du har gjort det riktig.

KLARER DU Å FINNE LØSNINGSORDET?

Den kan se ut som et hjerte, en sau, eller til og med som en dinosaur,
men smaken er den samme. Finner du ut hva det er?

Lurt å ha når vi graver en snøhule

Varm drikk

Lager vi og dyrene når vi går i snøen

Rund frukt som må skrelles

Det lure dyret i mange eventyr

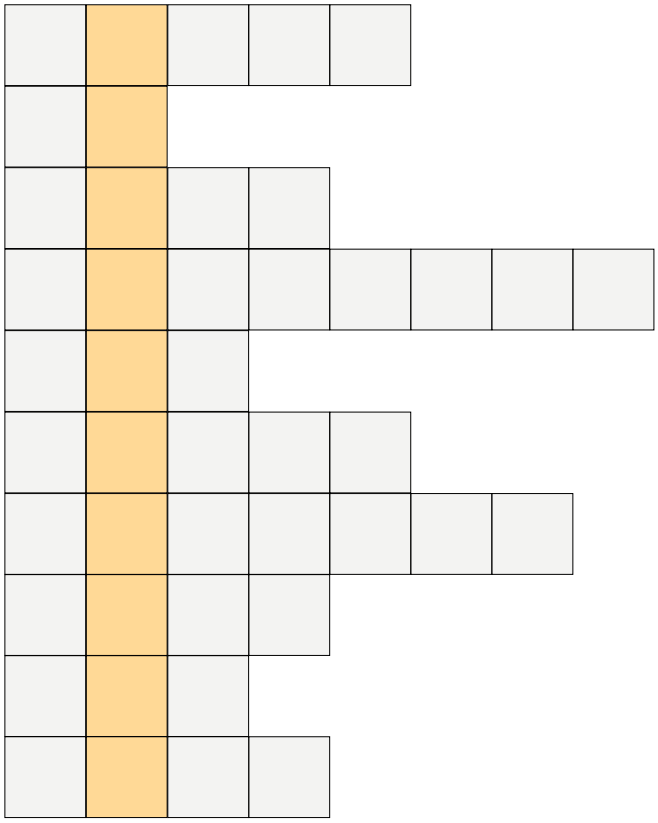
Mellom to etasjer i et hus

Når det er god is ute, kan vi gå på ...

Sier vi når vi får noe

Syv dager

Holder dyrene varme

HVEM HAR GJEMT SEG HER?

Navnene på **16 dyr, fugler og insekter** har gjemt seg blant bokstavene, vannrett og loddrett. **Finner du dem?**

F	T	E	U	G	L	E	H	O	T	E	Z	N	O	L	W	I	Ø	R	N	S	K	G	D	E	F	Æ	E	Z
G	Ø	T	K	Z	Å	Y	B	L	T	K	U	R	E	V	P	Y	I	K	O	J	D	Å	A	L	C	G	L	S
T	D	E	A	N	T	I	T	A	K	O	E	Æ	Q	U	O	S	B	T	R	P	N	S	Z	G	A	Q	I	C
M	L	Å	T	J	O	C	H	Ø	X	R	H	B	I	L	L	E	K	Q	M	T	Å	X	M	Æ	N	I	S	E
U	G	Y	T	U	K	I	S	O	P	N	E	A	C	H	A	R	E	Q	O	R	Y	N	F	W	U	L	V	T
S	Ø	A	L	Y	H	U	M	L	E	T	U	V	Q	E	Å	C	D	G	R	E	V	L	I	N	G	B	P	Æ

Hahahahaha!

– Hva heter ungene til ålen?
– Vet ikke.
– Barnåler ...

Det var en gang tre små mus som kranglet om hvem som var tøffest. – Jeg er så tøff at jeg bruker musefella som sofa!, sa den største av de små musene.
– Å, det er da ingenting, sa den mellomste musa. – Jeg drikker rottegift som saft.
Da begynte den minste musa å gå.
– Hvor skal du?, spurte de to andre.
– Å, sa den minste musa. – Jeg skal bare ut og klappe katten.

Det var en gang to nåler som satt på et gjerde, så sa den ene til den andre: – Kom igjen, vi stikker!

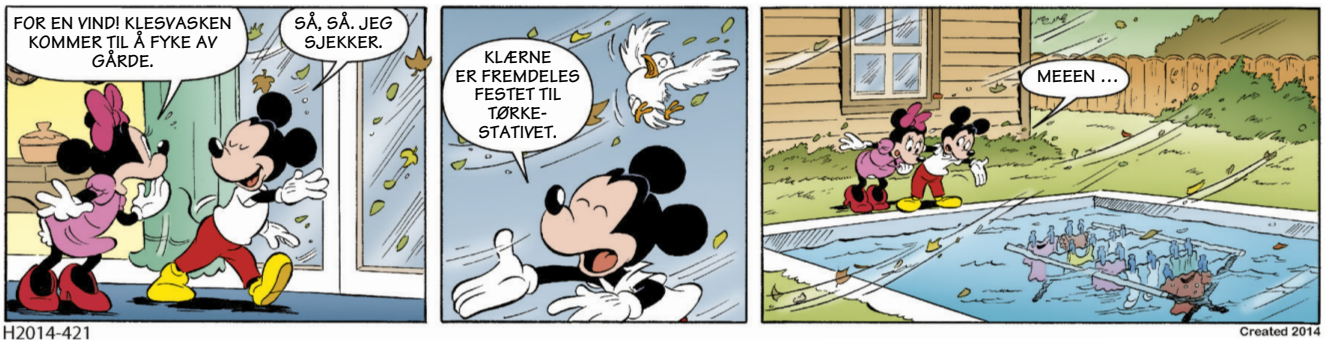
– Emma, hvorfor putter du bamsen din i fryseren?
– Fordi jeg vil ha en isbjørn i stedet.

– Pappa, får jeg sitte på fanget ditt?
– Vil du ikke sitte her på benken ved siden av meg?
– Nei, for den er nymalt!

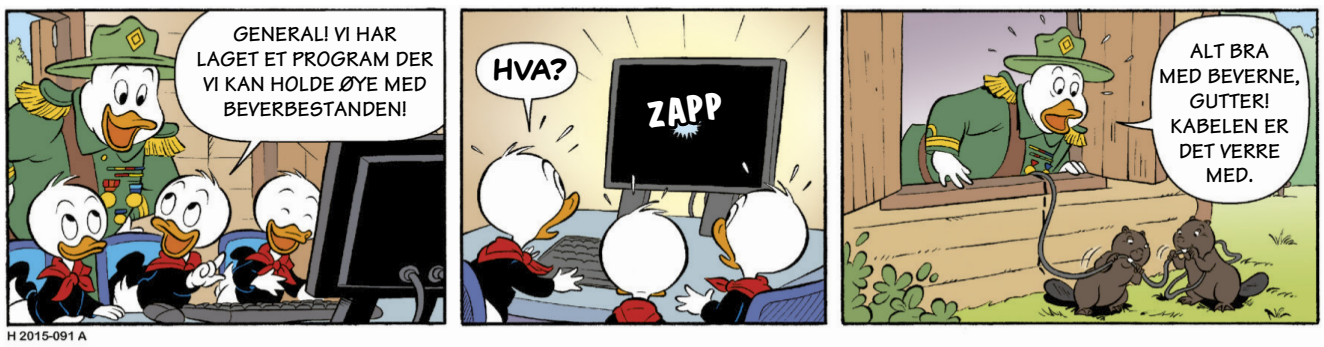
Har du hørt om hønene som hadde så høy feber at de bare la kokte egg? Men har du hørt om frosken som ikke forstod et kvekk?

En mann stod og fortalte naboen sin om hvordan det hadde gått da han var på jakt:
– I går skjøt jeg en elg på 300 meter.
– Oi, sa naboen. – Det var jammen en lang elg!
– Nei! sa mannen. – I går skjøt jeg en elg med gevær på 300 meter!
– Men er det ikke vanskelig å skyte med så langt gevær!? spurte naboen.
– Nei, hør nå her! ropte mannen. – I går, på 300 meters avstand, skjøt jeg en elg med gevær!
– Oi, svarte naboen. – Da var det jammen bra at ikke elgen skjøt først!

TEGNESERIER

TEKST OG FOTO: KIRVIL KAASA

F-5, K-5, K-8, S-5

LAG EN STILIG

Fakler lyser fint i mørket! Med litt hjelp, kan du lage den selv.

Slitte t-skjorter og håndklær og korte lysestumper er det lurt å ta vare på. Dem kan du bruke til litt av hvert, som å lage en fakkel.

DU TRENGER

- Rester av stearinlys
- Filler av bomullsstoff, for eksempel en gammel t-skjorte
- Saks
- En trekjepp, gjerne av furu, minst en halv meter lang og så tykk i begge ender at pekefingeren og tommelen nesten eller så vidt møter hverandre når du holder rundt den
- 1 tom hermetikkboks
- 1 liten kjele med vann
- Kokeplate eller stormkjøkken

SLIK GJØR DU

- Du kan gjerne lage fakkelen din ute. Putt lysestumpene i hermetikkboksen. Boksen skal ikke være mer enn litt over halvfull.
- Sett boksen i en liten kjele. Få hjelp av en voksen, det er fort gjort å brenne seg. Hell forsiktig vann i kjelen, men ikke så mye at boksen velter.
- Varm forsiktig opp, slik at stearinen smelter, det tar litt tid, og vannet må være nesten kokvarmt.
- Klipp eller riv stoffet i lange remser, cirka 3–5 cm brede.
- Surr en remse rundt den ene enden av stokken og knyt en vanlig enkelknute. Sett kjelen med boksen oppi på en gammel avis. Det kan fort bli litt søl.
- Dypp enden av stokken ned i den flytende stearinen. Ta den opp igjen etter et par sekunder. Nå har stoffremsen trukket til seg stearin. La den stivne, det går ganske raskt, særlig hvis dere gjør dette ute.

FAKKEL

- Ta enda en remse og surr den utenpå den første filla. Fest remsen med en enkelknute, og dypp i stearinen igjen. La den stivne.
- Gjenta en eller to ganger, slik at stokken med filler og stearin likner den på bildet. Nå har du en fakkel!
- Ikke lag et større fakkelhode enn dette, flammen blir ganske stor likevel!

NÅR DET BLIR MØRKT ...

Fakkelen skal bare brukes ute. Den er lett å tenne med en fyrstikk. Gjør dette sammen med en voksen, og husk brann-faren! Fakkelen kan dere også sette i snøen, den brenner i 20–30 minutter. Slokk den ved å putte den i en bøtte med vann.

Mål:
F-8

PATRULJENAVN

TEKST: CHRISTIAN SANGEREID | FOTO: WIKIMEDIA COMMONS

EN STOR KATT

Kanskje du har hørt om en speiderpatrulje som kaller seg Gaupe? Det er et av de vanligste dyrene å bruke som patruljenavn.

Gaupa er et kattedyr. Den er i slekt med huskatten, men er mye større og har lange bein. En voksen hanngaupe veier mellom 17 og 25 kg og er rundt 120 cm lang fra snuten til haletipp. Gaupa er lett å kjenne igjen med lange hårtuster på ørene og en kjempekort hale med helt svart haletipp. Den er et rovdyr, og favorittmaten er rådyr. Den er også veldig glad i sau og rein samt rev, hare og fugl. Stort sett spiser den bare dyr den selv har fanget.

En gaupe kan bli opptil 17 år gammel. Det finnes forskjellige gauper. Den europeiske gaupa trives best i Norge, Sverige og helt nord i Finland. Gaupa lever stort sett i skogen, men den er veldig sky. Derfor er det veldig vanskelig å oppdage den i naturen. Den er kjempeflink til å klatre i trær, og den elsker å ligge og hvile på en grein høyt oppi treet, eller i en fjellskrent. Da kan den følge med på alt som skjer under seg.

Når de blir født, veier gaupeungene rundt 300 gram. Akkurat som katter blir de født med lukkede øyne som åpner seg etter hvert.

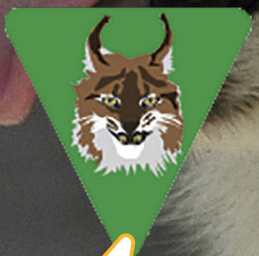
Mjau, mjau sier katten, hva sier gaupa?

Små dusker på ørene og sort haletipp, det er lett å kjenne igjen gaupa.

Det gjør godt å strekke seg! Gaupa trives best oppe i et tre.

Patruljemerket til Gaupe.

PREMIEQUIZ

Mål: K-3

FOR BEVERE OG SMÅSPEIDERE

Hva synes Simen fra Nadderud speidergruppe er det beste med å være speider?

- ◯ Å få nye venner.
- ◯ Å lære å tenne bål.
- ◯ Å dra på overnattingstur.

Hva lagde speiderne fra 1. Vinne og Mære-Sparbu på kokkekurset?

- ◯ Laksetacowrap og grønnsakssuppe.
- ◯ Pinnebrød og pizza.
- ◯ Godteri og muffins i appelsin.

Hvilken lek mener Mathias fra patruljen Elg at det ikke er lurt å leke når en er mørkredd?

- ◯ Blindebukk
- ◯ Gjemsel
- ◯ Knutemor

Hvilket speidermerke trenger du marsipan for å ta?

- ◯ Svømmemerket
- ◯ Bakemerket
- ◯ Godterimerket

Hva liker gaupa å gjøre?

- ◯ Å leke i dyp snø.
- ◯ Å ligge på en grein høyt oppe i et tre.
- ◯ Å dra til Sverige.

Hva gjorde speiderne fra 1. Sandsvær med fisken de fikk da de var på tur i høst?

- ◯ De bygde en røykeovn og røykte fisken.
- ◯ De slapp fisken ut i vannet igjen.
- ◯ De lagde fiskesuppe og solgte den til folk på tur.

Finn rett svar i bladet!

Sunniva Hoff Larsen fra 1. Ålesund speiderguppe vant fargeleggingsbok og fargeblyanter, og **Johannes Skaarer-Heen** fra Rakkestad speidergruppe vant speider-Lego-sett Skitur i premiekonkurransen i Speideren nr. 2/2017. Neste gang kan det være du som er blant de to heldige vinnerne som får en flott premie fra Speider-sport!
Svarfrist: 20. desember.

VINN

eller

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr./sted: .....

Telefonnummer: .....

E-post: .....

Hvis jeg vinner, vil jeg helst ha

- ◯ Speider-Legosett Skitur
- ◯ Fargeleggingsbok og fargeblyanter

KLIPP UT, ELLER KOPIER SIDEN, OG SEND DEN TIL

Norges speiderforbund,
Postboks 6910 St.
Olavs plass, 0130 Oslo.
Merk konvolutten med
Speideren

NY

kr 349

Speider-sports Buble Towel Medium er et spesiallaget turhåndkle med speidermotiv som tørker ekstra raskt i motgang og vansker.

Modell fra Team Speider-sport: Lars Arne Frostvoll / Ræstigen speiderforbund • Sted: Kongsbu speiderhytte • Foto: Ivar Gjendem / Speider-sport AS

Foto: Iver Gjerdem / Speider-sport AS

NY

kr 119

Speider-sports Emaljekopper 2,9 dl er en serie store, håndlagede emaljekopper som varmer godt når bålet endelig tar fyr.

speider-sport

www.speidersport.no

TEKST: TOVE ARNTZEN OG KIRVIL KAASA | FOTO: ARILD JOHANNESSEN

Er du kul? Er jeg kul? Hva er det å være kul, og hvem er egentlig kule, og hvorfor?

Hva tenker du om det å være kul? Er det det samme som å være populær, eller å være den som tør å gjøre de tøffeste tingene? Er det å gjøre som andre, eller å stå opp for seg selv og vise at du har egne meninger, å tørre å skille seg ut, hvis det trengs?

Ofte er det sånn at de som får mest oppmerksomhet, blir sett opp til av andre som kanskje føler at de ikke passer helt inn, eller som ikke tør å stikke seg frem. Noen ganger er det sånn at det vi skulle ønske vi var en del av, eller det som virker som en uoppnåelig drøm, er det vi synes er kulest.

KULE TING?

Mange bruker ting som klær, sko og vesker for å bli sett opp til, og ofte kan det virke som en enklere måte å «bli kul» på enn andre måter. Men det er ikke nødvendigvis sånn at den ene virkelig *er* kulere enn den andre.

Alle mennesker trenger å bli sett og lagt merke til, vi vil ha det som kalles *sosial bekreftelse*. Vi vil at de som betyr noe for oss – venner og familie og kanskje de vi ser opp til – skal si «Jeg liker deg og det du gjør». Den sosiale bekreftelsen du får av mange likes på et bilde på Instagram, for eksempel, kan styrke selvfølelsen din, hvis det du har lagt ut virkelig sier noe om hvem du er.

Men hvis bildet ikke egentlig er en ekte fremstilling av deg selv, men et forsøk på å følge en «kul trend» for å få så mange likes som mulig, får du den helt ekte bekreftelsen?

Hvis man ikke får like mange likes på et bilde eller innlegg som man hadde håpet på, er det fort å kjenne seg mislykket. Spør deg selv: Er det mer verdt å få mange likes på et bilde som ikke viser den ekte deg, enn å få noen få likes på et bilde som faktisk viser en virkelig side av personligheten din?

ER DE «KULE» KULEST?

Det kan oppleves både vondt og vanskelig å kjenne seg utenfor. En del steder finnes det dessverre «kule» gjenger som vil styre hva

som skal være populært, og hvem som holdes utenfor fordi de ikke er «kule» nok. Det er veldig ukult, når en tenker over det, for hvem har gitt dem lov til å bestemme over andre? De har bare tatt den rollen og den makten. Prøv å la dem holde på med sitt, selv om det kanskje ikke er så lett i starten. For hvis du ser godt etter rundt deg, vil du se at de fleste faktisk ikke er en del av den kule gjengen, og nesten alle – også de «kule» kjenner seg i alle fall av og til utenfor! Dessuten er det ikke sikkert at det er så kult å være med i en sånn gjeng. Det kan faktisk være slitsomt å skulle være så «kul» hele tiden.

Det viktigste er å være sammen med noen som er greie og som behandler andre bra. Har du et par gode venner? Bare vær kule på deres egen måte

«Vi er de største loserne på hele skolen.»!

HVA ER KULT?

Vi er ulike og vi ser på ting forskjellig. Det som er kult for deg, er kanskje ikke kult for andre. Er det kult å være speider? Vi som er speidere syns jo det, for vi vet at vi får være med på mye gøy og fint og spennende og at vi møter mange herlige mennesker. Men de som aldri, eller bare så vidt, har vært innom speideren, synes kanskje det virker kjedelig og lite kult. Men hva så?

For det er sånn med mange andre ting også. Det vi ikke kan noe om, eller skjønner, kan virke kjedelig for oss, men er skikkelig gøy for dem som driver med det.

Det finnes ikke ett rett svar på spørsmålet om hva som er

ved å være dere selv, og lag deres egen gjeng som gjør ting dere liker. Tenk på Eva, Noora, Vilde, Sana og Chris i Skam som da de så vidt er blitt kjent med hverandre i første sesong sier kult og hvem som er kule. Kanskje er det noen som syns at akkurat du er kjempekul fordi du er akkurat den du er, fordi du er deg selv og står for det du tror på!

FOTO: INGAR SØRENSEN

Så du *Weird Norwegian* Victor Sotberg på landsleiren i Bodø i sommer? Han har en hilsen til deg:

– Hei alle fine raringer der ute! Mitt viktigste budskap i min YouTube-kanal er «Stay Weird». Og det jeg mener med dette, er at alle skal føle seg trygge nok til å være seg selv. Alle i hele verden er rare på sin egen måte, og det er dette som gjør hver av oss unik og spesiell!

Da jeg var yngre og gikk på ungdomsskolen, var jeg veldig usikker på meg selv og syntes jeg var rar. Jeg var jo ikke en av de populære, kule gutta. Det tok sin tid før jeg forsto det, men etter hvert fant jeg ut at det var nettopp dette som gjorde meg til MEG. Og den dag i dag skjønner jeg at det å være rar er veldig kult! Så vær aldri redd for å være deg selv, men vær stolt over den du er! Jeg syns du er sykt kul!

Stor klem Fra Victor
– Weird Norwegian!

DU I SPEIDEREN

TEKST: KIRVIL KAASA | FOTO: KIRVIL KAASA OG KAI RUNE BAKKE

– SPEIDEREN ER VELDIG BRA!

Hvordan tror du det er å dra på patruljeturer og haik når du nesten ikke ser noen ting? Anders og de andre i patruljen hans synes det går fint.

– Du kan stramme surringen, Anders, det er du god til. Anders Nåvik Sivertzen (15) og Nils Sellgren (14) fra patruljen Jerv samarbeider om en trefot på troppsmøtet til Trondheim 8. sjø. De trener til TSF – Trønderspeiding i Friluft, som kretsbannerkonkurransen kalles i kretsen deres. Målet er å vinne.

Jerv er som en hvilken som helst patrulje, seks gutter mellom 13 og 15 år, fire av dem, Anders, Nils, Vegard og Alexander går i samme klasse. De har patruljemøter og drar på patruljeturer. I sommer var de på landsleir i Bodø. De bytter på å være patruljeførere. Nå har nettopp Kristian Moen (14) overtatt som peff. På kveldens møte er de fire, Anders, Nils, Kristian og Vegard Aunøien (15). Men én ting er annerledes. Anders er nesten blind.

Gutta i Jerv. Fra venstre: Vegard, Nils, Kristian og Anders.

SOM GJENNOM ET PLASTKRUS

– Trå på denne sida, Anders! Nils har tatt godt tak i armen til Anders, og tipser ham om hvor han bør sette foten for ikke å snuble på vei ut av speiderhytta. Anders har øyesykdommen RP, *Retinitis Pigmentosa*, som gjør at synet hans blir stadig dårligere. Han har det som kalles tunnelsyn. For Anders er det omtrent som å se gjennom et plastkrus uten bunn, hvor åpningen blir mindre etter hvert som han blir eldre.

Det lille han ser, er ikke skarpt og tydelig. Han kan skille mellom lys og mørke, men ser ingen detaljer. Han leser blindeskrift med fingrene sine, og bruker hvit stokk, og når det begynner å bli mørkt rundt speiderhytta ved Lianvatnet i Bymarka, er han helt blind. Men Anders lar seg ikke stoppe av det. Han har vært speider i Trondheim 8. sjø i fem år, der liker han seg veldig godt. – Det aller beste med å være med i

På Lianvatnet like ved speiderhytta kan Anders og de andre i Jerv padle kano på troppsmøtene..

speideren, er det sosiale, forteller han.

MYE TRENING TIL TSF

Speiderne i Jerv forklarer at de bruker mange av patruljemøtene til å øve på det de må kunne for å bli gode til TSF. På kveldens troppsmøte får de bruk for blant annet både vinkelsurringer og førstehjelpskunnskap i ei rundløype som roverne har lagt opp. – Anders er veldig flink til å huske, forklarer Nils. – Han er god på teorioppgavene.

Det er ikke noe spesielt tema han kan ekstra mye om, forteller Anders. På skolen liker han kunst og håndverk best. – Sløyd er aller best, synes han. Det siste han lagde, var en kniv. – Den har jeg brukt på speideren, forteller han. Når han ikke er på skolen eller speideren, liker Anders godt å spille forskjellige dataspill.

ÉN EKSTRA MED PÅ TUR

På speidermøtene får Anders hjelp av en leder eller en av de andre i patruljen, mens på turer og leirer har han med seg en enten støttekontakten Eivind, som er 25 år og studerer i Trondheim, eller en fra familien – en som er der når han trenger det. Speiderne synes det går bra å ha en ekstra person med seg på turer, selv om det er en som er eldre enn dem. – Eivind er grei, forteller Anders.

Hva må patruljen deres ta hensyn til når dere planlegger møter og turer?

Nils forklarer: – Vi må planlegge i god tid, så vi vet at noen kan bli med Anders. Hvis vi skal gå et stykke, prøver vi å legge det opp slik at vi går når det er lyst, og så legger vi opp ruta mest på stier i stedet for utenfor. Dessuten går vi ikke så lange avstander, for det er krevende å gå når du nesten ikke ser noe. Vi bruker heller ikke å ha aktiviteter som gjør at vi må springe rundt.

Det er ikke alt Anders kan delta på, men det aller meste. Ofte finner de gode løsninger. Da patruljen gjerne ville gå ei haikerute på landsleiren som lederne mente ville bli for krevende for Anders, ble han i stedet med en annen patrulje. Det var greit for alle, og haikeruta Anders gikk var over to mil lang, så han fikk også prøve seg.

Da han skulle på sin første patruljetur, var det vinter og minus 10 grader. Speiderne skulle overnatte i telt, og lederne lurte på om det kom til å bli for tøft, og om turen måtte avlyses. Men de ble enige om at det var greit å gjennomføre, og det gikk fint!

MANGE KULE OPPLEVELSER

Siden den første patruljeturen har Anders vært med på mer enn mange andre 15-åringer i speideren: Feltjakketur, førerpatruljetur til Sverige, sjøspeiderleir på Randøya, troppsleir på Kandersteg og troppstur til London, er bare noe av alt sammen. Nå vil han gjerne til USA på jamboree i 2019.

Er det noe spesielt som gjør at du har lyst til å delta på verdensspeiderleiren i USA?

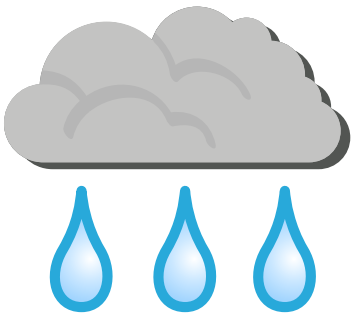
Anders tenker seg om: – Nei, det er egentlig ikke det, det er bare at jeg synes speideren er veldig bra!

Mål:
F–8, 12

BLI EKSPERT

TEKST: KIRVIL KAASA | FOTO: OLE KALAND, NRK

BLIR DET ELLER ?

Kan du de sikreste værtegnene, er du litt mer forberedt på om du må finne fram regnjakka, eller kanskje til og med gå en kortere patruljetur enn planlagt.

De fleste sjekker værmeldingen flere ganger før turen. Skal det regne? Eller blåse? Blir det frost, eller til og med snø? Ved hjelp av mobiltelefonen, nettsider og vær-apper kan vi lett finne ut hva slags vær meteorologene mener at det kommer til å bli. Men vi kan aldri stole helt på værmeldingen, og dessuten kan været endre seg raskt.

SE OPP!

Når dere er på patruljetur, kan dere bruke værtegn for å finne ut hvordan været kommer til å bli de neste timene – altså kan dere melde været selv! Det er smart å kunne, og gøy å se om dere får rett.

– Det finnes svært mange værtegn, rim, regler og værmerker, forklarer meteorolog og speider John Smits. – Mange av den har lite med meteorologi å gjøre, og vil sannsynligvis ikke gi deg noe fornuftig værvarsel. Men enkelte av værtegnene inneholder mye god meteorologi, basert på ting man kan observere selv hvis man hever blikket og skuer oppover.

Utgangspunktet er altså å være ute og se opp på himmelen. Her er noen nyttige værtegn som er greie å lære seg, noen av dem er korte rim, da er de lettere å huske:

VESTA KLARE VIL LENGE VARE.
ØSTA GLETTE GIR VÅT HETTE.

– På våre breddegrader kommer det aller meste av været vestfra.

Du har nok sett og hørt meteorolog John Smits melde været. Han er også speider.

Klarvær i vest er derfor et godt tegn, det er sannsynligvis på veg mot oss. At det letter i øst er derimot ikke så positivt, for det opplettet er trolig på veg videre østover, og ikke til der vi er.

AFTEN RØD, MORGEN SØD.

– Dette værtegnet bygger også på kunnskapen om at mye av været kommer fra vest. Her må vi se litt på sollyset, som består av mange farger. Den røde delen av sollyset er den delen som når lengst igjennom atmosfæren, og bare den er igjen når alle de andre fargene er så svekket at de ikke er synlige lenger. Og det at bare det røde lyset er igjen, tyder på at det vestover må være klarvær helt dit solen står, under horisonten. Og klarvær i vest om kvelden, ja, det tyder på bra vær også neste morgen.

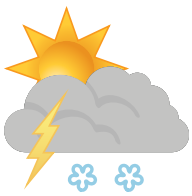
MORRASUR KJERRING GIR FRYDEFULL KVELD.

– En del morgenstunder utover sommeren og tidlig høst kan opprinne med heller grått og tåkete vær. Men på denne tiden er solen fortsatt så sterk at den i de fleste tilfeller "brenner av" tåken i løpet av formiddagen. Resten av dagen, og kvelden, byr da veldig ofte på fint vær.

RING RUNDT SOL ELLER MÅNE BETYR VÆROMSLAG OG NEDBØR.

Ser du en regnbuefarget ring rundt sol eller måne, betyr dette at lyset fra solen eller månen brytes i små ispartikler som danner tynne skyer høyt oppe i luften. Slike skyer er ofte forløpere til større lavtrykk, med vind og nedbør. Ser du ringen, som kalles for "halo", om kvelden, er det mye mulig at både nedbør og vind fra lavtrykket har nådd dit du er til neste dag.

GÅR SOLEN NED I EN SEKK, ER DEN NESTE DAG VEKK. (ELLER DEN STÅR TIL OG MED OPP I EN BEKK.)

– Forsvinner solen om kvelden ned i et grått skydekke, omtrent som hvis den skulle bli puttet ned i en sekk, er det et dårlig tegn. Det er da skyer vestover, på vei mot oss, og sannsynligheten er stor for skyer også neste morgen – kanskje også regn.

FLYR SVALENE HØYT, BLIR DET PENT VÆR, FLYR DE LAVT, GÅR DET MOT REGN.

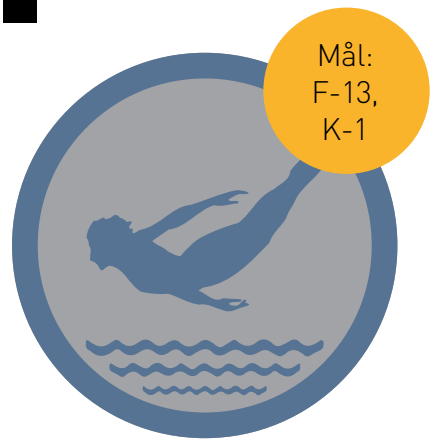
– I pent og rolig vær kan insektene ofte fly ganske høyt. Og svalene, som spiser dem, følger etter. Økende luftfuktighet er gjerne et forvarsel om nedbør. Insektene merker den økende luftfuktigheten, og kanskje også økende vind, i høyden, og trekker ned mot bakken der vinden foreløpig er svakere og luften tørrere. Svalene følger selvsagt med nedover. Siden svalene er trekkfugler, og siden det ikke er insekter i lufta vinterstid, er dette et værtegn for sommeren.

Men er mye rognebær på trærne et tegn på at det blir en vinter med mye snø? Og har været noe å gjøre med månefasene? – Glem det, sier Smits. – Det finnes ingen statistisk sikker sammenheng!

TA ET MERKE

TEKST: KIRVIL KAASA | FOTO: TOVE ARNTZEN

SOM FISK I VANNET

Hva med en tur i svømmehallen med troppen nå når de fleste synes det er for kaldt å bade ute?

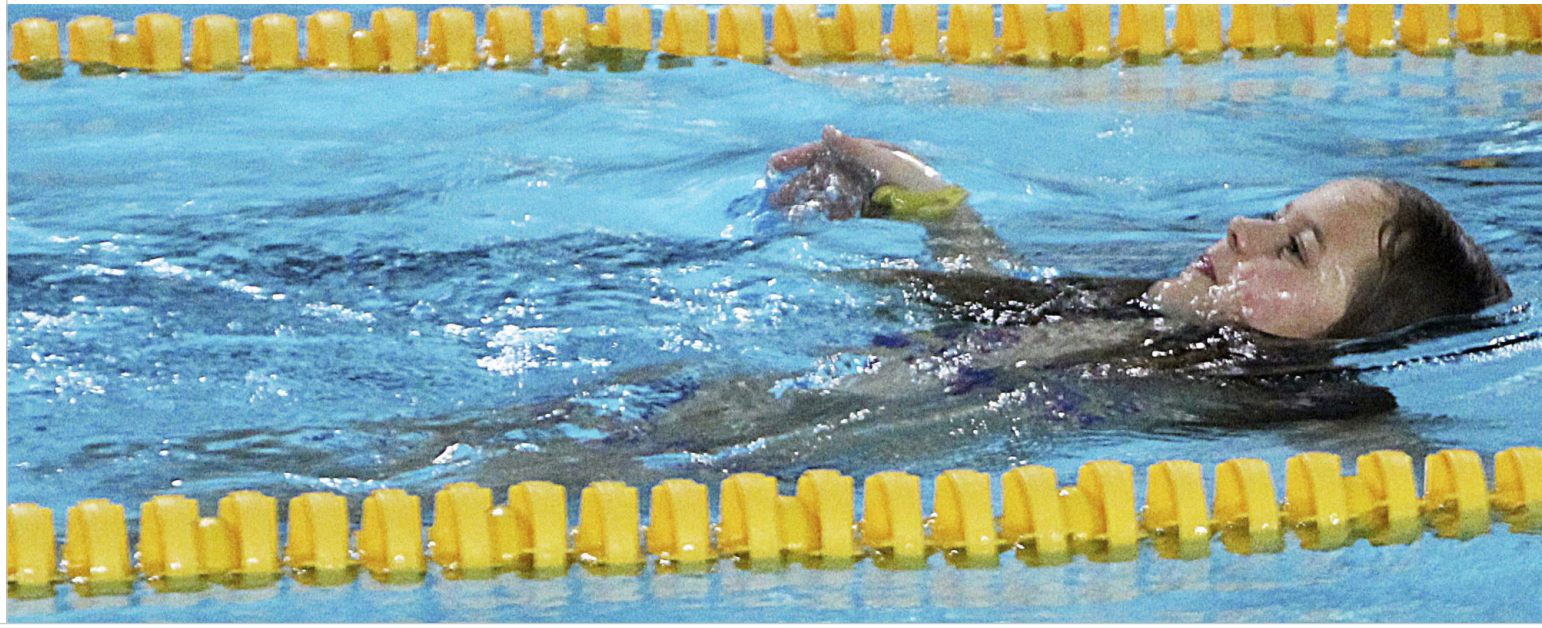
Mange barn og ungdommer trenger å trene mer på å svømme og være i vann. Å kunne svømme er livsviktig! Hvis dere har en svømmehall i kommunen din, eller i nabokommunen, kan dere ta en tur dit med troppen. Spør troppslederen din!

Du kan for eksempel foreslå at dere kan ta fordypningsmerket «Svømming» tropp. Det finnes i Speiderbasen for alle aldersgrupper.

Her er kravene til merket for tropp:

1. Finn ut hvilke farer du skal være oppmerksom på ved vannaktiviteter.
2. Vis at du kan hoppe eller stupe fra minst to meter.
3. Vis at du kan svømme og orientere deg under vann.
4. Vis at du kan bytte mellom å flyte og å trå vannet for å holde deg flytende i minst fem minutter.
5. Vis at du kan svømme minst 200 meter ved å bytte mellom bryst- og ryggsvømming (bør gjennomføres ute og ikke i basseng, forutsatt at det er forsvarlig).
6. Dett ut i vannet og finn ut hvor langt du klarer å svømme med klær på (på grunt vann, eller i et basseng).

Ikke alle svømmehaller har stupebrett, men dette merkekravet kan dere kanskje ta en annen gang, ute til sommeren, for eksempel?

Mål:
S-2

INGEN SVØMMEHALL?

Ganske mange steder i landet finnes det svømmehaller som dessverre står tomme. Ingen får bruke dem, og det er trist. Hvis det er slik i din kommune, kan jo patruljen din prøve å gjøre noe med det!

HVORDAN?

Når en svømmehall blir stengt, er det ofte fordi politikerne i en kommune må spare penger. Men kanskje dere kan påvirke dem til å ombestemme seg? En viktig del av politikernes jobb, er å snakke med folk – også med barn og ungdommer – og høre på hva de mener. Ta kontakt med en politiker i kommunestyret. Dere kan sende en e-post eller ringe og si hva dere synes, bare dere gjør det på en ordentlig måte. Ikke kall noen for «dust», for eksempel!

Det er også mulig å skrive et leserinnlegg til lokalavisa deres om hvorfor dere synes det er dumt at svømmehallen er stengt, og om hvor viktig det er at barn lærer å svømme. Politikere og mange andre der dere bor leser aviser, og både voksne og barn kan sende innlegg.

Det er sikkert flere som er enige med dere!

Det kan ta tid å få et kommunestyre til å ombestemme seg, og det er ikke alltid det går. Men hvis dere sier fra, får politikerne i alle fall vite hva *dere* mener om saken. Lykke til!

SPEIDERBASEN

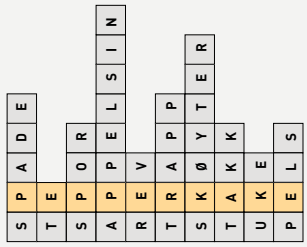
Speiderbasen er speidernes egen aktivitets- og kunnskapsbase på nett. Her finner du merker, tips til aktiviteter og fagstoff som dere kan bruke når dere planlegger patruljemøter og -turer. Gå inn på speiderbasen.no. Vil du finne ut noe om fordypningsmerket Svømming, skriv svømming i fritekstfeltet.

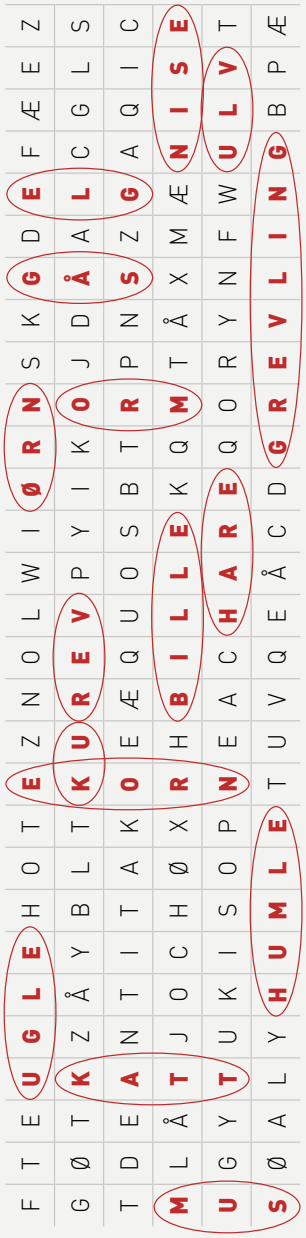
FASIT

Oppgavene finner du på side 10.

KRYSSORD

HVEM HAR GJEMT SEG HER?

TEKST: SAHIL ZAFAR | FOTO: TERRY WALLER/WIKIMEDIA COMMONS, CREATIVE COMMONS

ER DU REDD FOR TERROR?

Du har nok lest i avisen eller sett på TV at mennesker har blitt drept i terrorangrep. Men hva er egentlig terror, og behøver du å være redd for det?

De som står bak terrorangrep, ønsker å si oss noe. Dette gjør terroristene ved å skremme flest mulig mennesker. De vil spre et budskap ved å skape frykt blant oss. De vil at vi skal være redde, for da har angrepet fungert slik de har tenkt.

I Norge opplevde vi et terrorangrep i 2011 da Anders Behring Breivik sprengte en bombe som drepte åtte stykker i regjeringskvartalet i Oslo, og deretter dro til AUFs sommerleir og drepte 69 ungdommer. Dette var et terrorangrep fordi Breivik ville skremme folk og hevne seg på politikere som ønsket muslimer velkommen i Norge.

Rundt om i Europa har vi sett flere terrorangrep de siste årene, som i London, Stockholm, Berlin, Barcelona, Manchester og Paris.

ER DET SANNSYNLIG?

Når psykolog og professor Arnstein Mykletun skal forklare sannsynligheten for terror til barna sine på fem, 10 og 13 år, bruker han statistikk for å berolige dem. I et innlegg i Aftenposten skriver han at hvis du ser for deg en gravplass med så mange som 10 000 graver, vil du ikke finne en eneste grav for en som døde i et terrorangrep.

Atle Dyregrov, som er en annen psykolog, sier til avisen Bergens Tidende at du kan reise hvor som helst i verden, og likevel er det veldig lite sannsynlig at du skulle være på samme sted der det skjer et terrorangrep.

Det er faktisk mye mer sannsynlig at du havner i en bilulykke enn at du blir utsatt for et terrorangrep.

SKUMMELT Å TENKE PÅ

Etter hvert angrep, enten det er i Europa eller i Norge, blir det satt i gang en rekke tiltak for å gjøre hverdagen tryggere. Politiet jobber på spreng hele tiden for å fange de som planlegger terrorangrep. Politiets sikkerhetstjeneste (PST), som har ansvar for å hindre terrorangrep i Norge, samarbeider også med politiet i andre land om dette.

Hva kan du gjøre for å være mindre redd/bekymret? Av og til skjer det faktisk terrorangrep. Og det er forferdelig når mange uskyldige mennesker plutselig dør på en ellers normal og fredelig dag. Selv om det er veldig lite sannsynlig for at det skjer et terrorangrep der du eller noen du kjenner er, kan det likevel være skummelt å tenke på. Men meningen med terror er nettopp å skremme deg og meg. Terrorister vil at vi skal bli så redde at vi ikke tør å leve livet normalt. Derfor er det viktig at vi ikke lar oss skremme så lett, ellers «vinner» terroristene.

Mye politi i gatene i dagene etter terrorangrepet foran Manchester Arena etter en Ariana Grande-konsert i mai i år.

Her er noen tips fra psykolog Atle Dyregrov til deg som er bekymret (hentet fra Ung.no):

FINN PÅ NOEN AKTIVITETER
Når du er opptatt med noe, enten du er med venner, går på kino eller spiller fotball, begynner hjernen å tenke på andre ting enn terror. Dette er viktig hvis man skal leve et vanlig liv, og ikke la frykten ta overhånd.

LEV MEST MULIG VANLIG
En annen måte, er å leve som ellers, men samtidig være litt mer oppmerksom på mistenkelige ting. Ikke tenk at du må være på vakt hele tiden, det er ikke nødvendig, og du blir veldig sliten av det.

SKJERM DEG SELV FRA TERROR-NYHETER
Når det skjer et terrorangrep, kommer det overalt på nyhetene. Man ser bilder og hører grufulle forklaringer fra ofrene. Da er det lett å tro at terror er noe som skjer veldig ofte. Jo mer du følger med på nyhetene om terror, desto mer redd kan du bli. Det betyr ikke at du skal slutte å følge med på hva som skjer i verden, men kanskje det holder å se eller lese slike nyheter én gang.

Er du bekymret, fortell noen om det – gjerne en voksen som kan hjelpe deg med å få tankene over på noe annet, for eksempel en forelder eller speiderlederen din. De fleste vanskelige eller triste tanker blir lettere av å dele dem med noen som kan trøste deg. Det kan også hjelpe å gjøre noe hyggelig sammen!

PEFFENS HJØRNE

TEKST: KSENIA SAZONOVA

HJELP
– JEG HAR BLITT PEFF!

Vi er godt i gang med det nye speideråret, og du som peff har sikkert mye å tenke på. Hva skal vi gjøre på møtene? Hvor skal vi på tur? Mye kan patruljen finne ut av sammen, og alle sammen har noe å bidra med. Så husk å fordele oppgaver både for møtene og turene dere planlegger og for faste oppgaver i patruljen, for eksempel slik:

- PR-sjef – ta bilder og lage oppsummeringer fra møter og turer. Gjerne til gruppas hjemmeside.
- Materialforvalter – føre oversikt over patruljens utstyr.
- Kasserer – føre patruljens regnskap.
- Lekgeneral – ha ansvar for leker på møter og turer.
- Merkesjef – holde oversikt over hva patruljen jobber med på møtene.
- Seremonimester – gjennomføre åpnings- og avslutningsseremonier.

Peffens hjørne – forkortet pH – gir deg svar på mye av det du lurer på som peff. Send gjerne spørsmål og forslag til ting du vil lese om i Peffens hjørne til: ksl@speiding.no

SJEKKLISTE FOR PATRULJEMØTER

Et godt møte krever at du forbereder det, følger med under møtet og gjør nødvendig etterarbeid når møtet er over. Ordet **FUNDERE** kan hjelpe deg å huske disse tre delene – før, under og etter møtet.

F*orberedelser (før møtet):*

- ☐ Lag en møteplan, utstyrsliste og oppgavefordeling.
- ☐ Forbered materiell, programutskrifter, eksempler og annet dere trenger.
- ☐ Avtal med eventuelle hjelpere, som ledere, rovere, foreldre eller andre.
- ☐ Gi speiderne i patruljen informasjon om møtet, så de er forberedt.

UNDER *møtet:*

- ☐ Fortell hva som skal skje, hvordan og hvorfor (hva dere skal lære).
- ☐ Skal dere lære noe praktisk, vis og forklar hvordan alt gjøres. La alle prøve seg.
- ☐ Vær aktivt med på det patruljen gjør, sjekk om alle får det til. Hjelp dem som trenger det.
- ☐ Pass på at alle har noe å gjøre hele tiden, og at oppgavene passer. Gi ros og oppmuntring.
- ☐ Følg med på stemningen. Prøv å unngå, eller å løse, problemer og konflikter.
- ☐ Pass på tiden, og tilpass møteplanen ved behov.

E*tterarbeid og evaluering (etter møtet):*

- ☐ Ros speiderne for innsatsen. Spør dem om hva som var bra på møtet.
- ☐ Noter hvilke punkter/mål/merker i speiderprogrammet dere har jobbet med.
- ☐ Send en oppsummering til troppsledelsen, og gjerne til patruljen, om hva dere har gjort/lært.
- ☐ Diskuter med assen, og eventuelt med troppslederen, hvordan møtet gikk, og hva dere bør huske til neste gang.

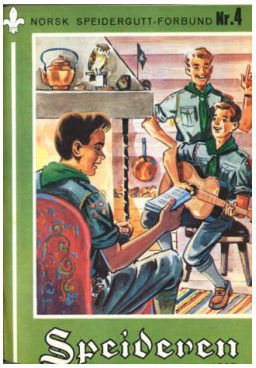
SPEIDEREN FOR 25 & 50 ÅR SIDEN

TEKST: ALEXANDER VESTRUM

SPEIDEREN NUMMER 4–1992

– Ikke ta det så tungt om dere ikke vinner, råder Hakkespettene (i 1. Sandefjord, red.anm.) når vi spør om tips for neste års NM-deltakere. Det kan Hakkespettene si, for det var de som vant i år. Åtte barske Hakkespetter har blitt to hakk bedre siden i fjor.

SPEIDEREN NUMMER 4–1967

En av de få innvendinger som er kommet mot vår nye form, er at kontakten med troppene rundt om i landet er blitt dårligere. Det er kommet forslag om at vi i større grad bør sakse stoff fra troppsavisene, for dermed å gjenopprette denne kontakten. Vi synes det er et godt forslag, og allerede i dette nummer vil dere se at vi har hentet bidrag fra forskjellige troppsaviser.

ALLTID BEREDT

Bli med og lag Speideren!

Er du minst 15 år? Liker du å skrive og ta bilder? Kanskje du også er god til å tegne? Har du lyst til å lage saker om speiding for speidere på din egen alder? Speideren-redaksjonen søker flere speiderjournalister!

Bladet kommer ut tre-fire ganger i året, og lages av en redaksjon som planlegger bladet sammen. Å være med i redaksjonen er gøy og lærerikt!

Skriv en e-post til redaktør Kirvil Kaasa (kirvil.kaasa@speiding.no) og fortell litt om deg selv og hvorfor du vil være med i redaksjonen.

Mål:
K-3

PREMIEQUIZ

FOR STIFINNERE OG VANDRERE

Hvem vant NM i speiding for 25 år siden?

- ◯ Gjøkene.
- ◯ Hakkespettene.
- ◯ Gaupene.

Hvordan hadde Weird Norwegian Victor det på ungdomsskolen?

- ◯ Han var den mest populære på hele skolen.
- ◯ Han var klassens klovn.
- ◯ Han var veldig usikker på seg selv og var ikke en av de «kule» gutta.

Hva er klarvær i vest et tegn på?

- ◯ At det snart begynner å regne.
- ◯ At det er gode sjanser for fint vær.
- ◯ At vinden stilner.

Hva er målet til patruljen Jerv fra Trondheim 8. sjøspeidergruppe?

- ◯ Å bli med på verdensspeiderleir i USA
- ◯ Å dra på en ukes kanotur.
- ◯ Å vinne kretsbannerkonkurransen.

Hva er Breiflabben?

- ◯ En speiderleir i Haugesund.
- ◯ En patrulje fra Nadderud speidergruppe.
- ◯ Navnet på båten til Misjonskirkens speiderkorps.

Hva trenger du for å lage s'mores?

- ◯ Puffet ris, Nonstop og kjeks.
- ◯ Sjokolade, kjeks og marshmallows.
- ◯ Brente mandler, kjeks og sjokolade.

Finn rett svar i bladet!

Anders Wiersdalen fra 1. Heistad speidergruppe vant førstehjelpssett, og **Leslie Noëlle Ndikumana** fra Solheimsviken FA speidergruppe vant Speiderboka i premiekonkurransen i Speideren nr. 2/2017. Neste gang kan det være du som er blant de to heldige vinnerne som får en flott premie fra Speider-sport!
Svarfrist: 20. desember.

VINN

eller

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr./sted: .....

Telefonnummer: .....

E-post: .....

Hvis jeg vinner, vil jeg helst ha

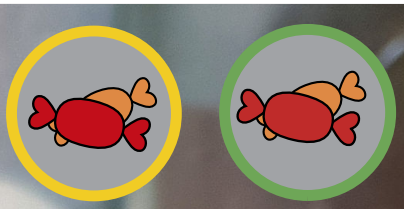
◯ Speiderboka ◯ Alltid beredt førstehjelpssett

KLIPP UT, ELLER KOPIER SIDEN, OG SEND DEN TIL

Norges speiderforbund,
Postboks 6910 St.
Olavs plass, 0130 Oslo.
Merk konvolutten med
«Speideren»

TA ET MERKE

TEKST OG FOTO: CHRISTIAN SANGEREID

Godterimerket kan tas av både småspeidere og speidere.

DIGG!

Hvem har vel ikke ligget i soveposen – enten under en haikeduk, i telt eller på en speiderhytte, hørt regnet som treffer duken eller taket, spist godteri og kost seg med patruljen?

S'mores er skikkelig godt, og kan lages både over glørne ute og inne i stekeovnen.

MÅL: K–5, 6

Noe som er enda gøyere da, er å spise sitt eget godteri som man laget på speidermøtet eller patruljemøtet før turen. Det beste av alt, er at det finnes et merke som heter Godterimerket!

Som småspeider må man lage marsipan, karameller, is og en valgfri ting til (som ikke krever varme) for å ta merket. For speidere i tropp er utfordringene litt høyere. Her er det brente mandler, chips, fylt sjokolade og godteri fra en annen verdensdel som skal til – hva med friterte bananer eller bananchips?

Fløtekarameller er knallgode, men utfordrende å lage, siden man må smelte sukker – som blir svært varmt, og det er lett å brenne seg. Vi anbefaler at det er de eldste i troppen som lager karameller. En sikker vinner for alle er s'mores.

To Digestive-kjeks, en marshmallow og en rute eller to med sjokolade. Er man inne, kan man enkelt ta en kjeks og legge en marshmallows oppå. Sett inn i ovnen på et stekebrett på 200 grader i 3–5 minutter. Så legger du en sjokoladebit oppå og lar alt stå i ovnen enda et par minutter. Ta ut brettet av ovnen, legg en kjeks oppå sjokoladen og press sammen. *Velbekomme!*

Hjemmelaget konfekt kan du fylle med mye forskjellig. Hva med å eksperimentere litt? Kanskje du finner opp noe skikkelig godt!

Egne **konfektbiter**, det vil si fylt sjokolade, er også en stor slager. For de yngste kan gjerne en leder smelte sjokoladeplater (Det går rundt 100 g sjokolade per konfektform (regn cirka 7 g pr «hull»). Finn frem det som dere ønsker å ha inni konfekten – Nonstop, puffet ris, hakkede mandler, hakkede nøtter, peanøtter, marshmallowsbiter, marsipanbiter og så videre. Her er det bare fantasien som setter grenser. Legg favorittbitene oppi formen og hell sjokolade over. Jo tynnere stripe med sjokolade når du heller, desto bedre fyller formen seg. Varier gjerne med mørk og lys sjokolade. Former får du kjøpt rimelig på butikker som Kitch'n, Jernia og Panduro.

SPEIDEREN PÅ INSTAGRAM

TEKST: KIRVIL KAASA

@hortenms

@hildestoraa

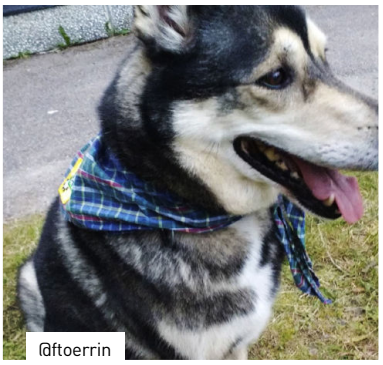

@kristin_marieb

@markentog

@trondheim8

@hsnordvik

@hortenms

@ftoerrin

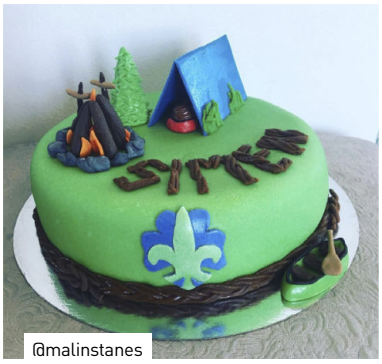

@rbgvestfold

@gjeddeglefs

@tvervedspeiderene

@instatonen

@tvervedspeiderene

@malinstanes

@kato.hoelsveen

@karoline.syversen

@hanneba15

@mats_jespersen

@supernis

#SPEIDING

Hver uke er tusenvis av småspeidere, speidere og rovere med på mange forskjellige morsomme aktiviteter. Her er bilder som speidere over hele landet har delt med oss på Instagram med emnetaggen *#speiding*.

@nasseline

@kairb

@camilladaae

@benteseljestokken

@mariembakke

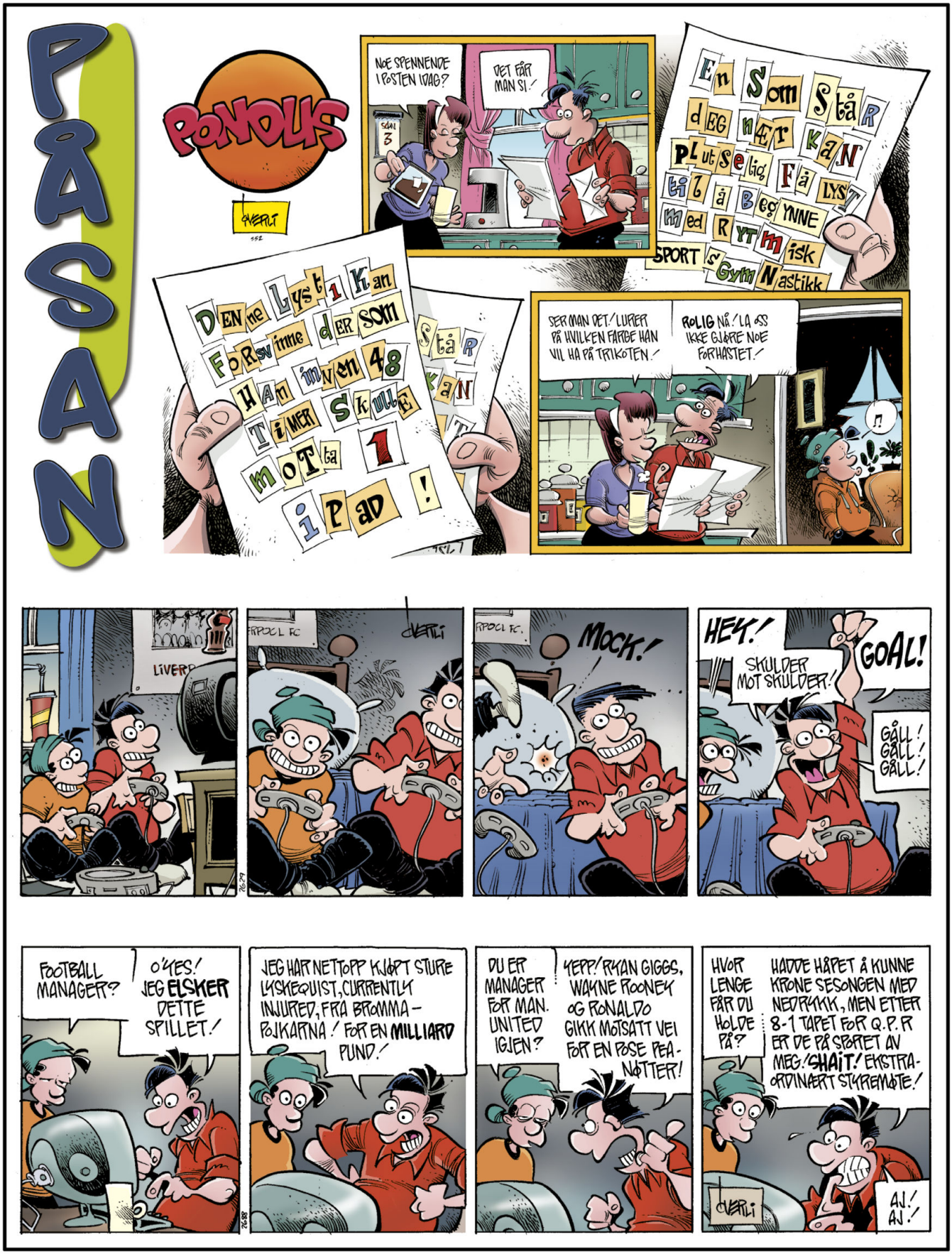

@aylinkg81

@aylinkg81

@martesvela

TEGNESERIE

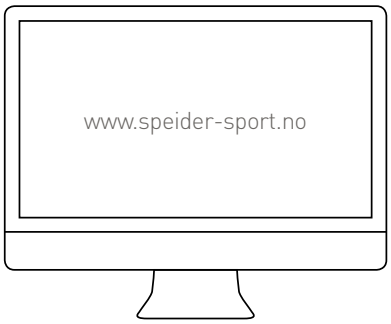
AV: FRODE ØVERLI

FORELDREINFORMASJON

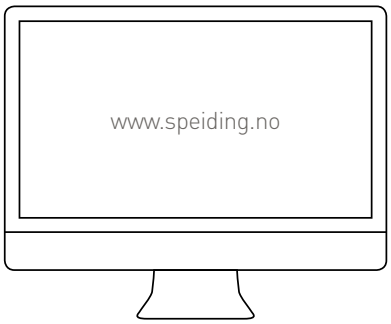
NY I SPEIDEREN?

Er barnet ditt ny i speideren, og du er usikker på hva som trengs av utstyr? Snakk med lederen i den lokale speidergruppa di. Han/hun vil vite hva som kreves av utstyr der dere bor.

SPEIDERENS EGEN BUTIKK

Speider-sport er Norges speiderforbunds egen butikk. Den finner du på Internett, på www.speider-sport.no. Her finner du alt av speiderklær og utstyr, blant annet speiderdrakten.

SPEIDERNE ER PÅ NETT

Norges speiderforbunds nettside er www.speiding.no. Her finner du blant annet kontaktinformasjon til forbundskontoret og informasjon om medlemskap og forsikringer. Følg oss gjerne også på Facebook:
www.facebook.com/speiderforbund

Mange grupper har også egne nettsider, spør lederen i speidergruppa di!

MEDLEMSINFORMASJON

Som medlem i Norges speiderforbund har du bestemte rettigheter, muligheter og plikter. På denne siden har vi samlet en del praktisk informasjon knyttet til ditt medlemskap.

MEDLEMSFORDELER

- Mange nye venner
- Unik praktisk kunnskap
- Tilbud om å delta på en av landets beste ledertreninger
- Mange flotte opplevelser på møter og turer
- Medlemsbladet Speideren for din aldersgruppe tre-fire ganger i året
- Rabatt på leie av flotte speidereiendommer og speiderbåter
- Personskadeforsikring som gjelder på reise til og fra og under alle aktiviteter i regi av gruppe, krets, korps eller forbund

MEDLEMSKONTINGENT

Å drive godt speiderarbeid er ressurskrevende og hadde ikke vært mulig uten den enorme innsatsen fra alle våre frivillige ledere. Men vi er også avhengig av betydelig økonomisk støtte fra stat og kommune. Størrelsen på denne støtten er avhengig av hvor mange registrerte medlemmer Norges speiderforbund har, det vil si medlemmer som har betalt medlemskontingenten. Betal kontingenten innen betalingsfristen. Da unngår du betalingspåminnelsen. Alle speidere får medlemskort. For at medlemskortet skal bli gyldig må du huske å krysse av for «Kvittering tilbake» eller «Oblat for medlemskort» ved betaling over Brevgiro eller via Nettbank. Du får da tilsendt en oblat fra banken som skal festes på medlemskortet. Sjekk at du betaler til riktig kontonummer, og med riktig KID-nummer.

MEDLEMSNUMMERET DITT

Alle medlemmer har et seks-sifret medlemsnummer. Nummeret står på kontingentgiroen, medlemskortet og sammen med adressen på baksiden av Speideren. Nummeret skal blant annet oppgis ved henvendelser om endring av medlemsinformasjon. Ønsker du å melde deg ut av speideren må du si i fra til din lokale leder og/eller sende en e-post med navn og medlemsnummer til nsf@speiding.no.

NORGES SPEIDERFORBUND
Besøksadresse:
St. Olavs gate 25, 0166 Oslo

Postadresse:
Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30 • E-post: nsf@speiding.no
www.speiding.no

Se hva patruljen Ekorn fra Naddervud speidergruppe mener er det beste med speideren.

Lær å lage ditt eget godteri.